

\

កម្ពុជា

អង្គការតម្លាភាព៖ កម្ពុជានៅតែជាប្រទេសពុករលួយជាងគេនៅអាស៊ានក្នុងឆ្នាំ២០១៦

25 មករា 2017 ហ៊ាន សុជាតា

កម្ពុជាជាប្រទេសមានអំពើពុករលួយធ្ងន់ធ្ងរជាងគេបំផុតក្នុងតំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍នៅឆ្នាំ ២០១៦។ នេះបើតាមរបាយការណ៍ដែលចេញផ្សាយជាផ្លូវការនៅថ្ងៃពុធនេះដោយអង្គការ តម្លាភាពអន្តរជាតិ (Transparency International) ដែលមានស្នាក់ការនៅទីក្រុងប៊ែកឡាំង ប្រទេសអាល្លឺម៉ង់។

ភ្នំពេញ — របាយការណ៍ស្តីពីសន្ទស្សន៍នៃការយល់ឃើញអំពីពុករលួយនៅឆ្នាំ២០១៦ បានវាយតម្លៃថា កម្ពុជាទទួលបាន២១ពិន្ទុ លើ ១០០ពិន្ទុ និង ទទួលបានចំណាត់ថ្នាក់ទី ១៥៦ ក្នុងចំណោមប្រទេសចំនួន ១៧៦ ដែលត្រូវគេបានសិក្សា។

ការដាក់ពិន្ទុ និងចំណាត់ថ្នាក់នេះធ្វើឡើងដោយការសិក្សាផ្អែកលើកម្រិតនៃអំពើពុករលួយ ក្នុងវិស័យសាធារណៈ បង្ហាញថា កម្ពុជានៅតែជាប្រទេសដែលមានអំពើពុករលួយខ្លាំង ដដែល។ ប្រទេសដ៏ក្រីក្រនេះ ទទួលបាន២១ពិន្ទុ ក្នុងរយៈពេល៣ឆ្នាំចុងក្រោយ បន្ទាប់ពី ប្រទេសនេះធ្លាប់ទទួលបាន ២២ពិន្ទុកាលពីឆ្នាំ២០១២ និងធ្លាក់មកត្រឹម២០ពិន្ទុក្នុងឆ្នាំ ២០១៣។

ប្រទេសដែលទទួលបានពិន្ទុខ្ពស់គឺជាប្រទេសដែលមានកម្រិតនៃអំពើពុករលួយទាប។ ហើយជួយមកវិញប្រទេសដែលទទួលបានពិន្ទុទាបដូចជាប្រទេសកម្ពុជាជាដើម គឺជា ប្រទេសដែលមានកម្រិតនៃអំពើពុករលួយខ្ពស់។ នេះបើយោងតាមការបកស្រាយរបស់ អង្គការតម្លាភាពកម្ពុជា។

អ្នកជំនាញលើកឡើងថា លទ្ធផលនេះ បង្ហាញថា កម្ពុជាមិនទាន់បានធ្វើកំណែទម្រង់ចំ គោលដៅសំខាន់ៗដើម្បីលុបបំបាត់អំពើពុករលួយនោះទេ។

ថ្លែងទៅកាន់ក្រុមអ្នកសារព័ត៌មាន លោក ព្រាប កុល នាយកប្រតិបត្តិនៃអង្គការតម្លាភាព កម្ពុជា មើលឃើញថា រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានកាត់បន្ថយអំពើពុករលួយបាននៅក្នុងវិស័យខ្លះ ក៏ប៉ុន្តែ ការកែទម្រង់នេះ នៅយឺត និងតិចតួចនៅឡើយ។

លោក ព្រាប កុល បញ្ជាក់ថា៖

«មានន័យថា កម្ពុជាមិនទាន់បានកែទម្រង់ចំណេះដឹងសំខាន់ៗគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីផ្លាស់ប្តូរការយល់ឃើញរបស់អ្នកជំនាញទេ។ បើសិនយើងមើលពីការប្រែប្រួលមានហើយ នៅលើវិស័យខ្លះ ប៉ុន្តែគន្លឹះអត់ទាន់មានទេ។ កាលណាមានការផ្លាស់ប្តូរជាគន្លឹះពិន្ទុ ក៏ប្រែប្រួលចំណាត់ថ្នាក់ក៏ប្រែប្រួល»។

លោក ព្រាប កុល លើកឡើងថា វិស័យមួយចំនួននៅកម្ពុជា មានការផ្លាស់ប្តូរជាវិជ្ជមាន ដូចជាចំណូលពន្ធរដ្ឋមានការកើនឡើងជិត២០% ក្នុងរយៈពេល៣ឆ្នាំចុងក្រោយ និងសកម្មភាពពុករលួយក្នុងវិស័យអប់រំមានការថយចុះជាដើម។

ក៏ប៉ុន្តែលោក ព្រាប កុល មើលឃើញថា ប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌ សេវាសាធារណៈជាពិសេសសេវាសុខាភិបាល គ្រួសារនិយម និងបញ្ហាពុករលួយនយោបាយ គឺជាបញ្ហាសំខាន់ៗដែលអំពើពុករលួយនៅតែជាបញ្ហាធ្ងន់ធ្ងរគួរឲ្យបារម្ភ។

«ដូច្នោះនៅពេលដែលកម្ពុជាអត់ទាន់មានតុលាការពាណិជ្ជកម្ម ប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌ ក្រុមហ៊ុនធំៗដែលនៅសហរដ្ឋអាមេរិក ឬនៅអឺរ៉ុបគាត់ញញើតក្នុងការដាក់ទុនវិនិយោគ ដែលជាការខាតបង់របស់ប្រទេសយើងមួយ»។

លោក ព្រាប កុល បន្ថែមថា ការបោះឆ្នោតឃុំសង្កាត់ និង ការបោះឆ្នោតសកល នាពេលខាងមុខនេះ គឺជាឱកាសឲ្យអ្នកនយោបាយបង្ហាញឆន្ទៈខ្លួនក្នុងការលុបបំបាត់អំពើពុករលួយក្នុងសង្គម។

សន្ទស្សន៍នៃការយល់ឃើញពីអំពើពុករលួយ (CPI) បានដាក់ពិន្ទុនិងចំណាត់ថ្នាក់ប្រទេសទៅតាមកម្រិតអំពើពុករលួយក្នុងវិស័យសាធារណៈរបស់រដ្ឋ។ របាយការណ៍ស្តីពីសន្ទស្សន៍នៃការយល់ឃើញពីអំពើពុករលួយនៅឆ្នាំ២០១៦ ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយការប្រមូលទិន្នន័យរយៈពេល១ឆ្នាំ ពីអង្គការអន្តរជាតិចំនួន៨ ជាអាទិ៍ ធនាគារពិភពលោក និងវេទិកាសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកជាដើម។

សន្ទស្សន៍នៃការយល់ឃើញពីអំពើពុករលួយ (CPI) បង្ហាញថា ប្រទេសដាណឺម៉ាក New Zealand និង ប្រទេសហ្វាំងឡង់ នៅតែរក្សាបានចំណាត់ថ្នាក់ជាប្រទេសដែលស្អាតស្អំបំផុតក្នុងពិភពលោក។ ដោយឡែកប្រទេសសិង្ហបុរី នៅតែជាប្រទេសស្អាតស្អំនាំមុខគេក្នុងតំបន់។

ថ្លែងមកកាន់ក្រុមអ្នកសារព័ត៌មាន លោក ចេវ គឹមហេង ជាសមាជិកគណៈកម្មការអង្កេតបោសសំអាត និងប្រឆាំងអំពើពុករលួយ មកពីគណបក្សប្រជាជន ទទួលស្គាល់ថា កម្ពុជាពិតជាមានចំណុចខ្លះខាតចំពោះការលុបបំបាត់អំពើពុករលួយ។ ហើយលោកថា ទិន្នន័យសន្ទស្សន៍នៃការយល់ឃើញពីអំពើពុករលួយនេះជាអ្វីដែលកម្ពុជាត្រូវយកទៅពិចារណា។

«ហើយចំណុចខ្លះខាត ក៏យើងទទួលស្គាល់ថាមាន ដូច្នោះយើងមានតែខិតខំបន្ថែមទៀត ក្នុង ការប្រយុទ្ធប្រឆាំងអំពើពុករលួយ។ ហើយទិន្នន័យដែលគាត់ឲ្យនេះ គឺជាអ្វីដែលយើងត្រូវ យកទៅពិចារណាដែរ»។

លោក នុត រំដួល តំណាងរាស្ត្រគណបក្សសង្គ្រោះជាតិ និងជាសមាជិកគណៈកម្មការដដែល នេះ អះអាងថា ការប្រព្រឹត្តអំពើពុករលួយភាគច្រើនកើតមានឡើងនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ។ លោកបន្តថា គណៈកម្មការនេះ មានតួនាទីប្រមូលព័ត៌មាន រួចបញ្ជូនបន្តទៅអង្គភាពប្រឆាំង អំពើពុករលួយដែលជាអង្គភាពសាមីដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាអំពើពុករលួយ។

តំណាងរាស្ត្ររូបនេះថ្លែងថា៖

«តាមការពិនិត្យមើលរបស់ខ្ញុំ មើលឃើញរដ្ឋាភិបាលខំប្រឹងណាស់ ប្រឹងផ្តល់យោបល់ទៅ ថ្នាក់ក្រោម ថ្នាក់ក្រោមមិនសូវយកចិត្តទុកដាក់ស្តាប់។ ឥឡូវប្រព្រឹត្តភាគច្រើនថ្នាក់ក្រោមវិញ ទេ»។

អំពើពុករលួយបានធ្វើឱ្យកម្ពុជាបាត់បង់ថវិកាជាតិប្រមាណ១,៧ពាន់លានដុល្លារក្នុងមួយឆ្នាំៗ ឬស្មើនឹង១០ភាគរយនៃផលិតផលសរុប (GDP)។ នេះបើយោងតាមការលើកឡើងដោយ អង្គការ ILO ដែលបានដកស្រង់របាយការណ៍នេះចេញពីវេទិកាសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកកាលពី ឆ្នាំ២០១៤។

